

Studier för att kartlägga Exocrin Pancreasinsufficiens (nedsatt bukspottskörtel funktion) hos Schäfer.

Exocrin Pancreasinsufficiens, EPI, är en ärftlig sjukdom som förekommer hos schäfer. Arvsgången är autosomalt recessiv. Bukspottkörteln har 2 funktioner, den bildar enzymer som utsöndras till tarmen och deltar i matsmältningen, körteln svarar också för insöndringen till blodet av de blodsockerreglerande hormonerna insulin och glukagon.

Till tarmen avges fettspjälkande enzymer. Utan dessa kan inte fett i fodret brytas ned och utnyttjas som näringskälla. Bukspottkörteln avger också stärkelsespjälkande amylas till tunntarmen. Bukspottkörteln kan vara defekt från födseln och det gör att när hunden når 1 års åldern har den inte tillräcklig produktion av dessa stärkelse- och fettspjälkande enzymer. Detta är vad vi kallar sjukdomen EPI.

Hunden kan trots god aptit inte sätta ett normalt hull, utan ser mager ut. Hundens avföring är riklig, grågul och lucker till konsistensen. Behandlingen består av kostsamma mediciner och är livslång. Även specialdieter kommer att behövas under återstoden av hundens liv. Sjukdomen innebär ett stort bekymmer för den drabbade hunden och dess ägare.

Förra året (läs 2005) kartlades hundens gener. Vid SLU pågår idag många forskningsprojekt för att hitta genetiska förändringar som ger upphov till sjukdomstillstånd hos hund. Samarbete förekommer med ett flertal universitet i Sverige och utomlands. Främsta samarbetspartner i hundgenomprojektet är Broad Institute Boston, USA, det var där som hundens gener slutligen kartlades. När det gäller EPI projektet så är Henrik von Euler, veterinär vid SLU, Uppsala, en drivande kraft. Han är disputerad och specialist inom klinisk onkologi.

Svenska Schäferhundklubben har sedan i somras hjälpt forskarna vid SLU att samla in blodprover till genprojektet för att kunna spåra fram genen som leder till att hunden blir sjuk i EPI. Prover håller på att samlas in från både friska och sjuka djur. Med djurägarens skriftliga tillstånd analyseras därefter DNA från hundarna i USA. Skillnaden mellan friska

Foto: Bosetti

Foto: Bosetti

och sjuka djurs gener kommer på kort tid att spåra fram den sjukdomsalstrande genen med förhållandevis få hundar som behöver analyseras. När det gäller EPI så är det bara en enda defekt gen som forskarna behöver kartlägga.

När detta är klart så kommer det att innebära ett stort framsteg för att kunna bekämpa och förutsäga vilka individer som är bärare av den sjukliga genen.

Förekomsten av sjukdomen hos schäfer ligger relativt konstant från år till år, och vi hoppas att projektet kommer att leda till att antalet sjuka djur drastiskt kommer att sjunka. Något som både hundar, hundägare och uppfödare kommer att gynnas av.

Vi i hälsogruppen återkommer fortlöpande med mer information från genomprojektet.

© Monica Henriksson, Hälsogruppen